

آلبانی، نگین اسلام در اروپا

این کشور کوهستانی که در کنار دریای آدریاتیک و جنوب غربی شبه جزیره بالکان قرار دارد سال های مدیدی سیاست انزواگرایی را پیشه کرده بود.

این کشور کوهستانی که در کنار دریای آدریاتیک و جنوب غربی شبه جزیره بالکان قرار دارد سال های مدیدی سیاست انزواگرایی را پیشه کرده بود.

آلبانی با 28748 کیلومتر مربع وسعت و 3/5 میلیون نفر جمعیت منجم ترین کشور اسلامی در اروپا می باشد و بیش از 70 درصد مردم کشور مسلمان با اکثریت بکتاشی هستند و 20 درصد مردم پیرو فرقه ارتدکس و 10 درصد باقیمانده کاتولیک هستند.

آلبانی پس از طی بیش از 5 دهه دیکتاتوری مخوف کمونیستی و دوره 15 ساله انتقال همچنان با وضعیت نامطلوب اقتصادی روبرو بوده و در حوزه امنیتی و سیاسی به دنبال یافتن چترهای امنیتی جدید است. این کشور همانند دیگر کشورهای اردوگاه کمونیسم در حال حاضر دو اولویت اساسی و راهبردی را در عرصه داخلی و بین المللی دنبال می کند:

- ۱ عضویت در پیمان آتلانتیک شمالی ناتو با هدف قرار گرفتن در چتر امنیتی جدید.
- ۲ الحاق به اتحادیه اروپا برای رسیدن به اقتصاد توسعه یافته و رفاه عمومی بهتر.

مردم این کشور تا 1912 تحت تأثیر سیطره عثمانیها بودند. در دوران فاصله دو جنگ جهانی ساختارهای سیاسی و اقتصادی نسبتاً باثباتی در آلبانی ایجاد شد و قرار گرفتن این کشور در قلمرو کمونیستی و وجود دیکتاتور مخوفی چون انورخوجه سرنوشت مردم انعطاف پذیر و صلح طلب این منطقه را در بازی برد و باخت قرار داد که نتیجه آن ساخت قریب یک میلیون سنگر قارچ گونه در سرتاسر آلبانی برای دفاع از کشور در برابر دشمنان فرضی بود که هرگز از واقعیت آنان خبری نشد. در واقع تفکرات توتالیتریستی انورخوجه موجب گردید تا ارزشهای دینی، هویتی و فرهنگی این مردم تخریب شده و ضمن انزوای کم نظیر کشور در عرصه بین المللی آلبانی نیز از روند سریع پیشرفت جهانی به دور ماند.

در آلبانی طی سالهای اخیر تحرکات مثبتی در مسیر ایجاد ساختار پلورالیسم سیاسی و برقراری امنیت داخلی صورت پذیرفته که نتیجه آن امضای موافقتنامه ثبات و همراهی آلبانی با اتحادیه اروپا در 18 فوریه 2006 توسط وزیر خارجه این کشور و کمیسر گسترش اتحادیه اروپا البرهن در تیرانا بود. در مراسم امضای این موافقتنامه آقای بریسا نخست وزیر این کشور ضمن بسیار مهم ارزیابی نمودن این موافقتنامه گفت: یقیناً این سند فرایند وحدت و انسجام سیاسی احزاب کشور برای ترویج و تعمیق اصلاحات دمکراتیک را تقویت خواهد کرد.

این کشور در فرایند ایجاد ساختارهای دمکراتیک توجه ویژه ای به امر اطلاع رسانی و شکوفایی رسانه های خبری داشته و دارد و هر روز بر تعداد روزنامه های جدید و تیراژ روزنامه های موجود افزوده می شود. در واقع روند سازندگی و توسعه محصور به حوزه سیاسی و اجتماعی نبوده و حوزه اقتصاد و ساخت و ساز را هم در برمی گیرد و در حال حاضر بیشترین ساخت و سازها در پایتخت و شهرهای ساحلی این کشور صورت می پذیرد.

تیرانا پایتخت این کشور در کنار رشته کوه دایتی Daiti قرار دارد و دایتی برای تیرانا نقشی شبیه رشته کوه البرز و دماوند برای تهران دارد و برخی زبانشناسان آلبانی بر این عقیده اند که همین تشابه باعث شده تا اسم تیرانا بنوعی مشتق گرفته از اسم تهران باشد روند نوسازی و ساخت و ساز در حوالی تیرانا مشهود است و هر روز بر تعداد اماکن تفریحی و رستورانهای پایتخت و سراسر آلبانی افزوده می شود و مردم علی رغم فقر شدید و دیگر مشکلات اقتصادی و اجتماعی سعی دارند تا با حضور در این رستورانها و صرفاً با نوشیدن یک لیوان آب و یک فنجان قهوه بخش عمده ای از نگرانیها و دلمشغولیهای خود را فراموش کنند. به هر حال روند ساخت و ساز در این کشور آنقدر گسترده است که نخست وزیر آلبانی در اجلاس بین المللی کشورهای کمک کننده به برنامه نوسازی کشورش در دسامبر 2005 میلادی گفت: دولت در حوزه ساخت و ساز با مشکلات زیادی روبرو است و در سراسر آلبانی بیش از 200 هزار ساختمان بدون مجوز و خارج از محدوده شهری در حال ساخت است.

از ویژگیهای مهم این کشور در دوران انتقال، فرایند احیای هویت دینی در سرتاسر آلبانی است. تعداد مساجد و اماکن مذهبی مسیحیان افزایش روزمره دارد و گرایش کلی مردم و بویژه جوانان به سوی هویت دینی و ملی قابل توجه است و به مرور زمان بر حضور مردم در اماکن مذهبی و برپایی مراسم مذهبی و گرامیداشت شعائر دینی افزوده می شود که محکومیت چاپ کاریکاتورهای توهین آمیز به ساحت مقدس نبی مکرم اسلام(ص) در کشورهای اروپایی و واکنش به سخنان رئیس جمهور این کشور در دانشگاه آکسفورد در دسامبر 2005 گواه تأیید کننده خوبی برای مطلب فوق الذکر می باشد.

از دیگر ویژگیهای مهم این کشور حضور بیش از 700 هزار آلبانیایی در کشورهای اروپایی بویژه ایتالیا و یونان است که به عنوان نیروی ارزان کار، درآمدهای خود را به آلبانی منتقل می نمایند. البته این کشور در فرایند حرکت جدید خود به سوی ساختارهای اروپایی و آتلانتیک با مشکلات زیادی در بخش زیرساختارها و امور اجتماعی بویژه قاچاق انسان و جنایت سازمان یافته و قاچاق مواد مخدر روبرو است و دولت جدید این کشور سعی دارد تا ضمن همراهی بی چون و چرا با آمریکا در عرصه بین

المللی و تقویت روابط با کشورهای اتحادیه اروپا در حوزه اقتصادی و فرهنگی در رسیدن به اهداف راهبردی سیاست خارجی خود یعنی همگرایی در اتحادیه اروپا و عضویت در ناتو دست یابد.

به هر حال آلبانی به عنوان کشوری تأثیرگذار در حوزه بالکان غربی به ویژه در مسائل کوزوو، مقدونیه و حوزه یوگسلاوی سابق و دارای اکثریت مسلمان مورد توجه ویژه کشورهای اروپایی و آتلانتیک بوده و در حالی که حدود 15 مؤسسه و انجمن اسلامی خارجی در این کشور به ثبت رسیده است تعداد انجمن ها و مؤسسات خارجی مشابه مسیحیت و یهودیت از عدد 400 تجاوز می نماید که خود گواه توجه جدی رهبران مسیحیت و یهودیان دنیا به مردم این کشور می باشد.

آلبانی به عنوان یکی از فقیرترین کشورهای اروپایی از امکانات بالقوه ای بویژه در بخش کشاورزی برای توسعه برخوردار است. این کشور از اراضی خوبی برای کشت گندم، ذرت، تنباکو، آفتابگردان، پنبه، چغندر قند و سیب زمینی برخوردار است و محصولات درختی آن بویژه زیتون از کیفیت بالایی برخوردار بوده و دسترسی این کشور به منابع غنی آب و صید شیلات قابل توجه است. از نظر سیاسی ساختار جمهوری پارلمانی در کشور حاکم است و مجلس کشور متشکل از 140 نماینده با رأی مستقیم مردم برای یک دوره 4 ساله تشکیل می گردد. در این کشور رئیس جمهور و رئیس دیوان عالی کشور و دادستان کل توسط پارلمان انتخاب و پارلمان بر رادیو و تلویزیون، خبرگزاری رسمی و ساختارهای اطلاعاتی کشور کنترل و نظارت دارد.

به هر حال حرکت سیاسی، فرهنگی و اقتصادی مردم این کشور در سالهای آتی متمرکز بر تعریف هویت جدید بر مبنای معیارهای اروپایی و آتلانتیک بوده و دولتمردان نیز در این مسیر از هیچ اقدامی در عرصه داخلی و حوزه بین المللی فروگذار نبوده اند. در این راستا اخیراً موافقتنامه ای بین وزارت همگرایی آلبانی و دانشگاه تیرانا و با هدف اطلاع رسانی در خصوص مشکلات کشور در فرایند الحاق به اتحادیه اروپا و ترویج ارزشهای اروپایی و ایجاد دوره کارشناسی ارشد مطالعات اروپایی امضاء نمودند. در مراسم امضای این موافقتنامه رئیس دانشگاه تیرانا گفت: این موافقتنامه پروسه همگرایی اروپایی را از یک عملیات دیپلماتیک، سیاسی و فنی به موضوع مطالعه و بررسیهای آکادمیک و دانشجویی تبدیل می نماید. خلاصه کلام اینکه آلبانی در آینده ای نه چندان دور حداکثر تا 20 - 15 سال آینده خود را در ناتو و اتحادیه اروپا خواهد دید. موضوعی که تغییرات بنیادین را در این کشور موجب شده و سنگ بنای مهمی در تعریف و تعیین دورنمای توسعه این کشور در هزاره سوم میلادی محسوب خواهد شد.

منبع: راسخون